

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ В УМОВАХ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Медведєв М.В.

Дніпропетровська державна медична академія

FEATURES OF OBSTETRICS AND GYNECOLOGY TEACHING IN THE BOLOGNA PROCESS

Medvediev M.V.

Dnipropetrovsk state medical academy

Резюме

В роботі розкривається доцільність переходу на більш якісні форми викладання за фахом «Акушерство та гінекологія» у вищих навчальних закладах України в зв'язку з переходом до Болонського процесу. Автором наводиться приклад викладання дисципліни на кафедрі акушерства та гінекології Дніпропетровської державної медичної академії за вимогами Болонської декларації.

Abstract

The article reveals the feasibility of transition to higher quality teaching of Obstetrics and Gynecology in Ukrainian medical schools in connection with the transition to the Bologna process. The author shows an example of teaching at the Department of Obstetrics and Gynecology of Dnipropetrovsk State Medical Academy according to the requirements of the Bologna Declaration.

Вступ

Процес створення єдиного європейського освітнього простору, єдиних критеріїв та стандартів у викладанні вищої школи потребує впровадження нових форм навчання, які відповідають вимогам Болонської декларації. В зв'язку з цим українська система викладання медичних дисциплін і акушерства та гінекології зокрема потребує оптимізації [1-3].

Основна частина

З метою поліпшення результатів підготовки фахівців з акушерства і гінекології на кафедрі акушерства та гінекології ДДМА впроваджено нові

підходи викладання акушерства та гінекології студентам 4, 5 та 6 курсів. Вони базуються на вимогах Болонської конференції та передбачають зростання ролі самостійної роботи та підвищення вимог до студентів [4]. В якості приклада зупинимося на модулі «Акушерство», яке викладається на четвертому курсі.

Модуль «Акушерство» триває 8 днів, на модуль приходить 3 кредити. Мета вивчення акушерства на 4 курсі – досягнення кінцевих цілей, які встановлені на основі освітньо-професійної програми підготовки лікаря за фахом і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни [5]. На підставі кінцевих цілей до кожного змістового модулю сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь, цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни:

- Планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду.
- Визначення етіологічних та патогенетичних факторів основних захворювань жіночої репродуктивної системи.
- Ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду.
- Ставити попередній діагноз основних гінекологічних захворювань, планувати обстеження та тактику ведення хворої.
- Інтерпретувати клінічну анатомію жіночих статевих органів, фізіологію репродуктивної системи.
- Визначити фактори, що впливають на планування сім'ї та розробляти заходи спрямовані на раціональне панування сім'ї.
- Планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в акушерстві та гінекології.
- Виконувати необхідні маніпуляції.

Передбачається 10 годин лекційного матеріалу за наступними тематиками: «Організація акушерської допомоги. Предмет акушерства та гінекології», «Основні етапи розвитку акушерства та гінекології. Роль сімейного лікаря в профілактиці перинатальних захворювань і смертності»,

«Фізіологія вагітності. Перинатальна охорона плода», «Фізіологія пологів. Знеболювання пологів», «Питання медичної етики та деонтології. Вплив шкідливих факторів на плід. Багатоплідна вагітність», «Дисфункція плаценти. Дистрес плода. Затримка внутрішньоутробного розвитку плода, гіпотрофія плода». Лекції передують практичним заняттям, є мультимедійними, що значно покращує їх сприйняття.

Структурно модуль розділений на 2 змістовних модуля, кожен з яких складається з декількох учбових тем. Наприклад, до змістового модуля І «Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду» входять наступні теми: 1. Організація акушерської допомоги. Предмет акушерства та гінекології. Основні етапи розвитку акушерства та гінекології. Роль сімейного лікаря в профілактиці перинатальних захворювань і смертності. 2. Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів. Акушерська термінологія. 3. Фізіологія вагітності. Перинатальна охорона плода. Фізіологія періоду новонародженості. Методи обстеження вагітних. 4. Фізіологія пологів. Знеболювання пологів. Фізіологія післяпологового періоду. Така структура викладання дисципліни дозволяє підвищувати якість навчання та щоденно контролювати знання та вміння студентів.

На кожному учбовому елементі кожен студент проходить тестовий контроль знань, вирішує ситуаційну задачу за темою, відповідає на контрольні запитання, виконує практичні навички, передбачені програмою. Знання оцінюються за чотирьохбальною системою, що дозволяє студенту отримати максимум 12 балів за заняття. Оцінка змістовного модуля здійснюється на підставі тестового контролю знань за всіма темами та письмовій відповіді на ситуаційну задачу. Для максимально ефективного засвоєння матеріалу, насамперед практичних навичок, студенти мають можливість кожне практичне заняття побачити всі необхідні відео матеріали, прийняти участь у огляді вагітних, роділь та породіль.

Наприкінці модулю проводиться курація вагітних з написанням короткої історії пологів яка повністю відповідає вимогам МОЗ України. За цю роботу

студент отримує максимум 20 балів. Крім того, враховується активність студента на практичних заняттях, його позааудиторна робота, участь у нічних чергуваннях, доповіді на студентському науковому товаристві за спеціальності. За це студент отримує додаткові бали (самостійна робота).

Залік по модулю складається з відповіді на 25 тестових завдань, створених у вигляді ситуаційних задач та задачі практичної навички. У разі необхідності можуть бути задані додаткові теоретичні питання. За підсумковий контроль студент отримує до 80 балів. Підрахунок загальної кількості балів за модулем від А (100-90%) до FХ (<60%) дозволяє дати загальну оцінку знань та умінь кожного студента по фізіологічному акушерству за програмою підготовки студентів за фахом «Акушерство та гінекологія».

Висновки

Досвід використання нових підходів до структури предмету (посиндромний підхід), процесу викладання (великий обсяг самостійної роботи, постійний контроль) дають можливість поліпшити результати підготовки майбутніх фахівців.

Література

1. Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д. Болонський процес у фактах та документах.-Тернопіль: Вид-во ТПДУ ім. В. Гнатюка, 2003.- 52 с.
2. Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д. Вища освіта України і Болонський процес: Навч. програма.- Тернопіль: Вид-во ТПДУ ім. В. Гнатюка, 2003.- 18 с.
3. Пидаев А.В., Передерий В.Г. Болонский процесс в Европе.- К., 2004.- 191 с.
4. Про особливості впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Наказ МОН України від 20.10.2004.
5. Грищенко В.І., Запорожан В.М, Гнатко О.П. Акушерство та гінекологія. Програма навчальної дисципліни для студентів вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації, 2007.- 55 с.

Медведєв Михайло Володимирович, к.м.н.,

асистент кафедри акушерства і гінекології ДДМА _____

Адреса: 49108, вул. Янтарна, 79, к.5, кв. 44, м. Дніпропетровськ

Тел. 067-737-81-17

Е-mail: medvedev.mv@gmail.com